

Όλος ο πολιτισμός της Κύπρου σε ψηφιακή μορφή

Μια ακόμα απόδειξη ότι το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι το πλέον ενεργό ακαδημαϊκό ίδρυμα στον τομέα της έρευνας αποτελεί η δημιουργία του Ερευνητικού Εργαστηρίου Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς που λειτουργεί στα πλαίσια του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής.

Ιδρυτής και διευθυντής του Εργαστηρίου, το οποίο συμμετέχει σε διάφορα Ευρωπαϊκά Προγράμματα και μέχρι στιγμής, μέσα και από συνεργασίες με άλλους φορείς της Κύπρου, έχει να επιδείξει ένα πολύ σημαντικό έργο με την υλοποίηση αρκετών προγραμμάτων, είναι ο Δρ Μαρίνος Ιωαννίδης, Ανάπυκτος Λέκτορας στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του ΤΕΠΑΚ.

Το εργαστήριο συμμετέχει ενεργά σε διάφορα ευρωπαϊκά έργα της Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς και σε αυτό εργοδοτούνται ερευνητές, διδακτορικοί φοιτητές, γραφίστες και επιστήμονες από διάφορους κλάδους (μουσειολογία, βιβλιοθηκονομία, αρχαιολογία κ.λπ.).

Το εργαστήριο έχει αναπτύξει σε σύντομο χρονικό διάστημα ένα μεγάλο δίκτυο από συνεργάτες σε όλο τον κόσμο και έχει υπογράψει περισσότερα από 40 μνημόνια συνεργασίας με διάφορους φορείς από την Κύπρο, Ασία, ΗΠΑ και ΕΕ.

Όπως μας επισήμανε η Ερευνητική Συνεργάτης του Εργαστηρίου, Νικόλ Κοραή, το εργαστήριο είναι από τα πρωτοπόρα παγκοσμίως στις τεχνολογίες που επιτρέπουν τη δημιουργία μιας «πολιτιστικής ηλεκτρονικής κιβωτού», που λειτουργεί και ως «ταυτότητα» ενός συγκεκριμένου πολιτισμού στο σύγχρονο κόσμο. «Με την ψηφιοποίηση δημιουργούνται καινούργιες ερευνητικές δυνατότητες, αφού πλέον ένας επιστήμονας έχει την άμεση πρόσβαση στον ευρωπαϊκό πολιτιστικό θησαυρό».

Το Εργαστήριο Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς Κύπρου, όπως αναφέρει η κα Κοραή, «προσφέρει σε ιδιώτες, δήμους, κοι-

Πρωτοποριακό το έργο που γίνεται από το Ερευνητικό Εργαστήριο Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής του ΤΕΠΑΚ

νόπιες και μικρομεσαία πολιτιστικά ιδρύματα δωρεάν υπηρεσίες συντονισμού, επίβλεψης, αρχειοθέτησης-ταξινόμησης υλικού, ψηφιοποίησής του και εμπλουτισμού του με τα απαραίτητα μεταδεδομένα, ώστε οι ψηφιοποιημένες συλλογές φωτογραφιών, εφημερίδων, βιβλίων και γενικά οπτικοακουστικού υλικού να μπορούν να αναδειχθούν στη μεγαλύτερη ψηφιακή βιβλιοθήκη που είναι η Europeana, η οποία άνοιξε τις πύλες της στο κοινό τον Νοέμβριο του 2008 και μέσα σε λιγότερο από 8 χρόνια έδωσε πρόσβαση σε 52 εκατομμύρια αντικείμενα όπως: βιβλία, κάρτες, ηχογραφήσεις, φωτογραφίες, πίνακες και ταινίες, αρχειακά έγγραφα και άλλο υλικό, αντικείμενα προερχόμενα από εθνικές βιβλιοθήκες και πολιτιστικά Ιδρύματα των κρατών της Ευρώπης».

Παράλληλα, όπως αναφέρει η Μαρίνα Χριστοδούλου (επίσης Ερευνητική Συνεργάτης του Εργαστηρίου Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς), «στόχος μας είναι η δημιουργία ενός φωτογραφικού άλμπουμ της Κύπρου με αντιπροσωπευτικές ιστορικές και σύγχρονες φωτογραφίες από όλα τα μέρη της Κύπρου», επισημαίνοντας ότι αυτό το άλμπουμ της Κύπρου συνεχώς εμπλουτίζεται χάρη του ενδιαφέροντος διαφόρων δήμων και κοινοτήτων της Κύπρου, των οποίων η συμμετοχή ανέρχεται μέχρι στιγμής στο 50% και 23% αντίστοιχα».

Αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες από κάθε ψηφιοποιημένη συλλογή θα παρουσιαστούν σε ειδική τελετή κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Συνεδρίου EuroMed2016 που θα διεξαχθεί από τις 31 Οκτωβρίου μέχρι και τις 5 Νοεμβρίου στη Λεμεσό. Το συνέδριο αυτό αποτελεί, διεθνώς, τη σημαντικότερη εκδή-

λωση σε θέματα που αφορούν την έρευνα, ανάπτυξη, τεχνολογία και εκπαίδευση στον τομέα της Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Οι ιδύνοντες του Εργαστηρίου Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΤΕΠΑΚ, επισημαίνοντας χαρακτηριστικά ότι «πίσω μας είναι οι μνήμες των πατέρων μας, μπροστά μας τα μάτια των παιδιών μας», απευθύνουν έκκληση προς όλους να συνεισφέρουν στη διάσωση της ιστορικής μνήμης και του πολιτισμού για τις μελλοντικές γενιές. «Προβάλλει ως επιτακτική ανάγκη», όπως υποδεικνύει η κ. Χριστοδούλου, «ειδικά στους καιρούς που διανύουμε να διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού την ιστορία του τόπου μας».

Για περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με το φωτογραφικό άλμπουμ της Κύπρου και τις υπηρεσίες του εργαστηρίου, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Δρα Μαρίνο Ιωαννίδη στο email: marinos.ioannides@cut.ac.cy και στο τηλέφωνο: 25002020.

Ψηφιακή ανακατασκευή εκκλησιών της UNESCO

Ένα από τα πιο εντυπωσιακά προγράμματα που έχει υλοποιηθεί από την ίδρυσή του το Εργαστήριο Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΤΕΠΑΚ είναι η παραγωγή τρισδιάστατων ψηφιακών ανακατασκευών των βυζαντινών εκκλησιών που βρίσκονται σε διάφορες περιοχές της Οροσειράς του Τρόδου και οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο των Μνημείων Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Εξαιρετική, κατά γενική ομολογία, είναι η δουλειά που έχει γίνει και αφορά την εκκλησία της Παναγίας της Φορβιώτισσας, περι-

σότερο γνωστή ως η Παναγία της Ασίνου, που βρίσκεται κοντά στο χωριό Νικητάρι.

Η εκκλησία ανάγεται στον 12ο αιώνα και είναι κατάγραφη στο εσωτερικό της. Οι τοιχογραφίες που σώζονται σήμερα ανήκουν σε διαφορετικές χρονολογικές περιόδους με τις παλαιότερες να χρονολογούνται το 1105 εκφράζοντας τις νέες τάσεις της ζωγραφικής της περιόδου των Κομνηνών.

Συνεργασία εργαστηρίου και με το ΕΤΕΚ

Σε συνεργασία με το Εργαστήριο Ψηφιακής Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΤΕΠΑΚ βρίσκεται και το ΕΤΕΚ, με σκοπό να συγκεντρωθεί υλικό το οποίο θα βοηθήσει να δημιουργηθεί το άλμπουμ της παραδοσης, της ιστορίας και του πολιτισμού της Κύπρου και να προβληθεί στην Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Europeana.

Το εργαστήριο, όπως αναφέρεται, είναι έτοιμο να συμβάλει τα μέγιστα, ώστε οι ψηφιοποιημένες συλλογές (φωτογραφιών, εφημερίδων, βιβλίων και γενικά οπτικοακουστικού υλικού) μελών του ΕΤΕΚ να μπορούν να αναδειχθούν με τον καλύτερο τρόπο στην Europeana.

Απώτερος στόχος για το ΕΤΕΚ είναι να μαζέψει φωτογραφικό υλικό το οποίο θα παρουσιάζει την Ιστορία του Κύπριου Μηχανικού (αρχιτεκτόνων, μηχανολόγων, ηλεκτρολόγων, τοπογράφων, πολιτικών και άλλων μηχανικών) στο πέρασμα του χρόνου. Παραδείγματα θα αποτελούσαν ιστορικά τεκμήρια από τα μεταλλεία, τις τηλεπικοινωνίες, τις κατασκευές οδικού δικτύου και γεφυρών, την ηλεκτροφωτοδότηση (π.χ. ο πρώτος ηλεκτροπαραγωγός σταθμός στην Κύπρο) από οποιαδήποτε επαρχία της Κύπρου.

Η συλλογή με το ψηφιοποιημένο υλικό του Κύπριου Μηχανικού θα παρουσιαστεί σε ειδική τελετή κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Συνεδρίου EuroMed2016 που θα διεξαχθεί από τις 31 Οκτωβρίου μέχρι 5 Νοεμβρίου στη Λεμεσό.

Χρήστος Χαλαράμπος

